

OP WANDEL IN HERFELINGEN

VOOR JE ERAAN BEGINT

Deze wandeling loopt gedeeltelijk langs onverharde wegen, bij recente regenval is aangepast schoeisel en kledij aangeraden. De wandeling is niet geschikt voor buggy's en rolstoelen. Sommige stukken lopen langs wandelknooppunten, en daar maken we dan ook handig gebruik van, maar dat is niet het geval voor het hele traject. Lees dus aandachtig de aanwijzingen.

Wees vriendelijk voor de natuur die je op je pad tegenkomt.

De wandeling is ongeveer 8 km lang.

Je volgt de wandeling aan de hand van de tekst en achter de links schuilen extra audiofragmenten.

Veel plezier!

We vertrekken vanop de parking naast de zaal Bavocentrum, Steenweg Asse tussen nummers 225a en 225. De zaal is genoemd naar wijlen Pastoor Gustaaf 'Bavo' Matthijs, geboren in Viane in 1921. Hij was een bezielde geestelijke die niet bang was om de handen uit de mouwen te steken. Hij maakte samen met de mensen van Parochiale Werken van een leegstaande meisjesschool dit Parochiaal centrum, dat het kloppend hart werd van Herfelingen. Het Bavocentrum werd feestelijk geopend in 1984 en sindsdien zijn er talloze eefstijnen, muziek- en andere festiviteiten doorgegaan. Pastoor Bavo overleed in 2001, maar hij liet een eeuwige herinnering na bij de mensen van Herfelingen.

Wanneer we voor de zaal staan, nemen we het kleine baantje naar links. Op het einde gaan we terug naar links, we steken het kerkplein over en lopen door naar het portaal van de kerk.

links: de kerk voor 1970
rechts: de kerk voor 1871

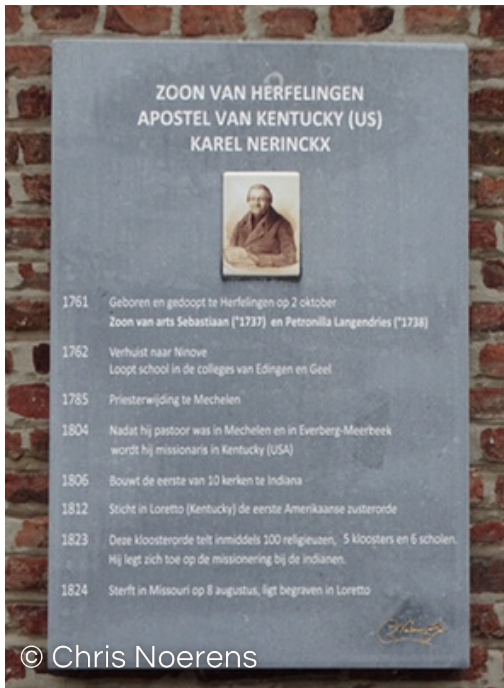
Wegens een bouwvallige staat was de kerk van Herfelingen bijna tien jaar gesloten voor het publiek. Van 17 januari 1970 tot 2 september 1979 deed de verbouwde refter van de meisjesschool dienst als noodkerk. Het was vooral onder impuls van pastoor Bavo - alweer hij natuurlijk - en zijn gedreven kring dat de kerk werd opgeknapt en de gemeenschap opnieuw ter kerke kon gaan. Oude postkaarten tonen dat de kerk een hoge torenspits had, die te zien was tot ver buiten de gemeente. Voor verbouwingswerken werd de spits verwijderd, maar toen men hem terug wilde plaatsen, bleek de constructie niet voldoende stabiel te zijn. Ondanks vele goede intenties stelt de kerk het vandaag nog steeds zonder top. Merkwaardig, maar net daardoor is ze een zeer herkenbaar punt van Herfelingen.

[Klik hier](#) voor een verhaal over pastoor Bavo.

Vroeger had elke gemeente (of zelfs gehucht of wijk) zijn kermis of festiviteit. In Herne zelf hebben ze twee kermissen en de beroemde jaarmarkt; in Sint-Pieters-Kapelle is het Kermisweekend met zijn rommelmarkt het jaarlijks terugkerend feest; in Kokejane kende men vele jaren 'Kokejane Leeff'. In Herfelingen had men Dorpsfeesten, die onder andere dit dorpsplein omtoverden tot een feestelijke bedoening. Vanaf 1998 is 'Het Waanzinnig Weekend' de waardige opvolger. Een driedaagse met een ruim aanbod van onder andere live-muziek, ambiance, eten, een mountainbiketocht, een beachvolleybaltornooi, een truckshow, motorronddrit en een autowijding.

Wanneer we met ons gezicht naar de kerk staan, stappen we links het doodlopend straatje in en lopen we meteen links het oude wegje in dat naar knooppunt 445 leidt.

Wisten jullie trouwens dat er in de Verenigde Staten twee Belgen een standbeeld hebben en dat één van hen in Herfelingen geboren werd? De eerste is Pater Damiaan, gekend bij ons allemaal. De tweede is Charles Nerinckx, father Charles Nerinckx. Hij werd geboren in 1761 in Herfelingen en was pastoor in onder andere Everberg en Meerbeek. Hij kon ontsnappen aan een poging van het Franse bewind - in conflict met de katholieke kerk - om hem te arresteren. Vier jaar dook hij onder in Dendermonde en na lange omzwervingen kwam hij in 1804 aan in de Verenigde Staten. Samen met een collega-priester kreeg hij de opdracht om Kentucky te missioneren. Hij deed zijn werk vaak te paard en werd daardoor 'the priest in the saddle', de priester te paard, genoemd.

Hij stichtte tientallen scholen en ook de eerste Amerikaanse zusterorde: de 'Orde van de zusters van Loretta', die nog steeds actief is. Na bijna 20 jaar missioneringswerk in Kentucky trok hij naar Missouri, waar hij zich richtte op het bekeren van Native Americans, indianen. Hij stierf daar op 63 jarige leeftijd. Hij is begraven in Nerinckx, een dorp naar hem genoemd, in Marion County in de staat Kentucky. Een tiental scholen uit de grond gestampt, de eerste vrouwelijke kloosterorde in Amerika gesticht, veertien kerken gebouwd, niet slecht voor iemand die dreigde in de gevangenis te belanden en met wortels in dit kleine Pajotse dorp....Sinds 2018 prijkt er een gedenkplaat aan de kerk van Herfelingen.

[Klik hier](#) voor een verhaal over Father Nerinck.

We komen uit in de Hondsbegstraat waar we rechts naar beneden lopen.
 We volgen knooppunt 445 dus niet meer en we laten het doodlopend straatje links liggen.

Na +- 250 meter zien we links, op huisnummer 13, het geboorte- en werkhuis van Robert Cochez, een beeldend kunstenaar. Tijdens de oorlog kreeg hij zijn kunst niet meer aan de man gebracht en legde hij zich toe op schrijnwerkerij. Het bedrijf kende veel succes, hij moest zelfs vaklui aanwerven om al het werk uit te voeren. Maar kort na de oorlog kwam het artistieke beestje weer boven en kapte hij met de schrijnwerkerij. In verschillende Herfelingse huiskamers vinden we nog kunstwerken in hout, steen of arduin van deze veelzijdige kunstenaar. Ook aan het kerkhof van Herfelingen en in het ziekenhuis van Halle kan men zijn Christusbeelden nog steeds bewonderen. Als geboren en getogen Herfelingenaar is hij een echte 'Langoor'.

En daarmee weet u het: Langoor is de toenaam die men geeft aan de Herfelingenaren. En daar hangt natuurlijk een verhaal aan vast. Op de website van lokaal bestuur Herne staat het als volgt: In de 18e eeuw behoorde Herfelingen tot de heren van Edingen en Kester en woonden in Herfelingen de grootgrondbezitters van Arenberg en rijke boeren. Zij voelden zich heer en meester over de streek. Maar waar rijkdom is, is gewoonlijk ook armoede. En wat deden de arme inwoners van Herfelingen? Ze gingen stropen op de velden van de landbouwers.

De boeren dienden klacht in bij de Hertog van Arenberg. En die organiseerde een klopjacht op de stropers. Dat ging er zeer hevig en gevaarlijk aan toe. In de ogen van de stropers waren die klopjachten de schuld van de boeren en de stropers zouden hen eens een lesje leren.

Ze besloten enkele nachten na elkaar veel stroppen te plaatsen en dan was de buit natuurlijk groot. Ze deden de konijnen hun jasje uit, sneden de lange oren eraf, bonden ze met trosjes bijeen en hingen ze aan de poorten van de boerderijen. De boeren konden hier niet mee lachen, maar de stropersgezinnen hadden in die periode wel veel eten. Dankzij het stropen, ging de hongersnood stilaan voorbij en Herfelingenaren kregen de bijnaam 'de langoren van Herfelingen'. Vroeger schaamden de langoren zich, omdat ze dachten dat 'langoor' iets te maken had met dom zijn. Maar nu weten de langoren wel beter en zijn ze fier op hun bijnaam

We volgen de Hondsborgstraat tot huisnummer 16 waar we links afslaan. Aan knooppunt 440 gaan we richting knooppunt 445 en volgen hier het karrespoor tot helemaal op het einde.

Dit karrespoor vormt samen met onder andere kerkwegels, holle wegen, oude tram- en treinbeddingen een geheel aan trage wegen. Het belang van deze paden kan niet onderschat worden. Voor de wandelaars, mountainbikers en fietsers betekenen ze dikwijls rustige paden waar het heerlijk sporten is. Landbouwers gebruiken ze als toegangsweg naar hun akkers of weiden. Door hun landelijk en verkeersarm karakter vormen ze ook dikwijls een schuiloord en/of leefgebied voor fauna en flora. Intussen zijn er veel veld- en andere kerkwegen verdwenen door de opkomst van de auto, schaalvergroting van de landbouw en het niet meer gebruiken van de kleine paadjes. De laatste decennia is er opnieuw meer belangstelling voor trage wegen, ze worden beter onderhouden en beschermd. En daar plukken we nu dankbaar de vruchten van...

Aan het einde van het karrespoor gaan we rechts de Beeldekenstraat in en volgen we knooppunten 446 en 447. Bij knooppunt 447 kijken we naar rechts en zien we bij helder weer een groot gebouw.

Dit zijn de 'Molens Vandenschriek'. Deze industriële graanmolens voorzien dagelijks bakkers en andere voedingsbedrijven van meel en bloem. Dat malen gebeurde hier in Herfelingen vroeger ook al. Maar dan uiteraard nog in de karakteristieke graanstaakmolen die het landschap domineerde. De geschiedenis van de Karonjemolen gaat terug tot eind 18e eeuw.

©David Poket

In 1855 verwierf de familie Vandenschrieck de molen die werd afgebroken in 1922. Toen moest het vakmanschap van houten molenbouw plaats maken voor opkomende technologie van de armgasmotor (pauvre-gaz), en nog later de dieselmotor. Nu runt de vijfde generatie Vandenschriek het nog onlangs vernieuwde molenbedrijf.

Daarna blijven we de Beeldekenstraat volgen, tot we de Steenweg Asse-Edingen oversteken, we volgen knooppunt 448.

We dwarsen de Steenweg Asse-Edingen, een overblijfsel van de Romeinse heirweg die Asse met de Nervische hoofdstad Bavay verbond.

We lopen even rechts en slaan daarna linksaf tussen twee huizen nr. 110 en nr. 116. Aan het einde van de asfaltweg gaan we linksaf, we volgen nog steeds knooppunt 448.

Bij helder weer ontwaren we links van ons tussen de bomen en achter de kerk van Herfelingen vier reuzegrote 'golfballen'. Dit zijn grote SGT-bollen (Satellite Ground Terminal) die staan op het NAVO-communicatiecentrum te Kester. Deze ballen zijn ballonnen uit kevlar om de satellieten te beschermen. Die zorgen voor de communicatie met de Verenigde Staten. In heel Europa werken tien zulke bollen: vier in Kester, vier in Verona, één in Turkije en één in Griekenland. Deze site situeert zich niet in Herfelingen maar in Kester, vergezichten kennen echter geen dorpsgrenzen.

Wisten jullie trouwens dat Herfelingen sinds 1217 tot het einde van het Ancien Régime bij het Kestergewoud hoorde? Samen met Kester en Oetingen genoot Herfelingen van autonome rechten. Herne daarentegen behoorde tot het Hernegewoud, dat bestond uit Herne, Tollembeek en Sint-Pieters-Kapelle. De gewouden verdwenen, maar het onderscheid werkte blijkbaar lang door in de geschiedenis. Bij de gemeentefusies van 1977 waren er naar verluidt Herfelingenaren die liever niet bij Herne wilden aangesloten worden, maar zich eerder wilden aansluiten bij de van oudsher bevriende gemeenten van het Kestergewoud, Kester en Oetingen, aangevuld met Gooik en Leerbeek. Politiek heeft er anders over beslist.

Net voor de afspanning 'Terlindenhof' slaan we aan knooppunt 364 het baantje links in, richting knooppunt 269, maar opgelet: we stappen niet tot het knooppunt maar aan de geasfalteerde Mottestraat, stappen we links in.

Op de rechterkant van de Mottestraat kunnen we op het bankje de benen even laten rusten, mocht dit nodig zijn. Het kapelletje nodigt uit voor bezinning. Het werd gebouwd in 1908 aan de achterkant van het eigendom, maar werd in 1934 op de huidige plaats herbouwd.

We vervolgen de weg en aan de steenweg stappen we rechts om meteen erna de baan links over te steken, we lopen de Twee Kapellenstraat in.

Aan de overkant van huisnummer 19 - je kan er niet naast kijken - zien we de achterkant van het zuivelbedrijf Olympia. Het is één van de weinige overgebleven familiale melkerijen van België. In 1946 nam Frans Van Impe met zijn zoon Kamiel de boterfabriek Saica over, toen een socialistische coöperatieve. In 1950 nam Kamiel het roer over en herdoopte het bedrijf tot Zuivelfabriek van Herfelingen. Intussen is de melkerij uitgegroeid tot één van de grootste in België en wordt nu geleid door onder andere Kamiels zonen Marc en Luc.

In 2022 is Olympia overgenomen door het Nederlandse Royal A-ware. Jaarlijks komt hier 67 miljoen liter opgehaalde ruwe melk binnen met de kenmerkende koelwagens. En die melk komt weer buiten in de vertrouwde Olympia melkflessen en -packs, maar uiteraard ook als boter, kaas, softijsmix, rijstpap, yoghurt en griesmeelpoeder. Olympia stelt dan ook meer dan 180 mensen te werk, en rekent ook op een 30-tal losse medewerkers. Daarmee is het veruit de belangrijkste werkgever van Groot-Herne.

Bij de splitsing gaan we rechts de Molenstraat in.

De Molenstraat verwijst naar de enige windmolen die in de dorpskom het graan maalde. Er zouden in Herfelingen minstens vijf windmolens gedraaid hebben, wat er onder meer op wijst dat hier veel akkerbouw was, zoals graan en oliegewassen, zoals raapzaad of koolzaad.

De wandeling loopt op haar laatste beentjes. De kerk is in zicht
en we belanden terug in het centrum.

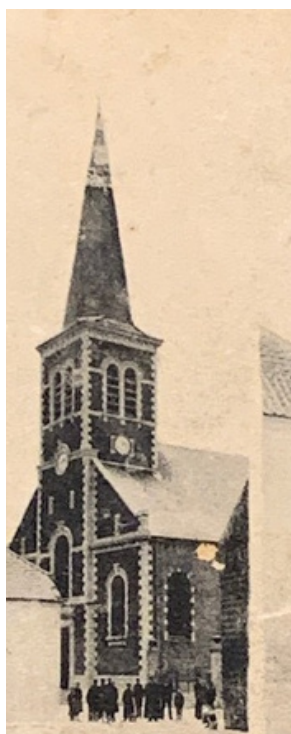
Net voor we het centrale plein oplopen zien we links een knaloranje konijn. Maar noem het zo niet; het gaat immers om de respectabele 'Bunny'. Bunny is het resultaat van een wedstrijd die Radio 2 organiseerde in 2010. Met 'Kunst op Komst' konden gemeenten kandideren om een kunstwerk van een hedendaagse kunstenaar te winnen. En de langoren, ze wonnen! Tot spijt van Grimbergen en Dilbeek. Bunny is van de hand van kunstenaar Nicolas Baeyens. Het beeld werd feestelijk verwelkomd met langoorboek en het Bunnylied (van de Hernse lokale vrolijke muzikmakers van Kokher). En natuurlijk was er ook bier, twee bieren zelfs: Bunny en Langoortje vloeiden rijkelijk. [Klik hier](#) voor een verhaal over Bunny.

We zijn op het einde van de wandeling beland. Bemerkt eventueel nog de mooie gevels op het plein zoals de oude pastorie en de herenwoningen. Er is nog zo veel meer dat Herfelingen maakt tot een unieke en authentieke gemeente waar het zalig leven en vertoeven is. Door onze kasjkes wandelen is niet alleen gezonde beweging in de buitenlucht, het is ook een beetje lezen in de boeiende verhalen van de geschiedenis.

Hopelijk heb je genoten van
de wandeling.

Deel ze gerust!

Met dank aan Frank Nevens,
Kris Meskens, Maurits van
Liedekerke en Lutgarde
Cochez.

Deze wandeling werd
samengesteld door Benny
Volckaert.

De audiofragmenten
werden voorzien door
Hanne Volckaert.

Foto's werden aangebracht
door Chris Noerens, David
Poket en Lutgarde Cochez.